

Näyte 21a: Suistamo

PK: Tämä virši on... ennenvanhaš kuin muamo noštatti švuadbahuondeš tytärdä.

Tämä on šidä virttä.

(Asettautumisääniä)

Eihäin olis huoliškozelleni huolettomat aigazet.
 Eigä ni maksazelleni olis magualenda(-a)-aigazet.
 Koitteles vain kannettuzeni kohovuo
 kuundelemah kukkahien kummazien kellozie.
 Onhan nygöin joi veršomuozeni ottajat veräjäkorvazis
 Vain jo´i ottamuaseni ottajat on ovipalduozis
 Olethan nyt huoliškozeni vihonviimizie huondekšuzie
 kaunehien kaššazien kandajana
 näin jo´i idoseni olet vihonviimizie ildazie
 ihaloin syndyzien ikkunapalduzis istujanna
 Koitteles vaan vesazeni verrytellä sulavien syndyzien vierahuzie vaštahottamah
 vain ongo mieliškozelleni miehyt ebämiellyttävä
 vain ongo sulgazelleni sulhani sulasanani
 Kuin esinoštettuni nouzee noštatellešša
 etkä ni hahtuvani havaču haihatelleššani.

(Selostaa itkuvirttä):

K: Itkuvirsissä, mitä sanoja siinä esiintyy?

PK: Kačo, ešimerkikši mie kuin itkin nyt ni, mie tytärdäin sanoin enzin "kannettun´i"...

K: Mitä se tarkoittaa?

PK: Kannettu, no, se on tytär (niät) kannettu. Kun on sen tyttären suanu ja kasvattanu, ni "kannettun´i, opi vain kannettun´i kavahella, kuundelemah kumman kelložie", kun tuloo sulhaset (ku tulooopi).

(Niin. Niin.)

Sid toises kohaš, "nyt kačo, jo´i ottamuoženi, on lähil ottajazet, ottamuožein..."

K: Mitä se tarkoittaa?

PK: No se tarkoittaa lasta, jotta ainahan sitä lasta on otettava. Ot- otettava, niin, no se on ottamuoseni. No sitte kolmannes kohas miegi nyt, jotta veršo- veršomuoni, "jo veršomuoženi viejät on veräjäžil". Veršomuožen, no sehän on veršottuhan se lasta... ainahan sitä veršotah, joututetah, kačo šuoritetah, se on veršomuoženi, se on niinkun lempin´imi... sil tyttärele... "Veršomuoženi, viejät on veräjäžil". Daa... dai "ottajazet on ovenkorvasis". "Ottamuoni, ottajazet". Niin, se merkiččöy sidä, jotta se on sitten... Ja sitten tuasten kolmenes kohaš šiel, jotta "šulgazeni". Se on n´iin sulava, se tytär, n´iin sulava, jotta sidä sanotah "šulgazeni". Niin. Šulgazeni. Ja sitten yhes kohas vielä on, jotta "vešazeni". Kun se on niät, kasvaa ku vešan´i vain, se on kasvatettu, ni, jotta vešazeni. Opi vain vešazeni verrytellä, nostattaa maguamas, herättääbi silloin tuoda häi- häiuamuna, mänöö moršienda, tyttärtä herättämäh, jotta "opi vain vešazeni verrytellä, vierahuzie vastahottamah". Se vešazeksi sanoo sitten. Se on n´iin läheine, jotta se sanoo vešaizeksi ja ottamuozeiksi ja šulgazeksi ja kaikiks sellasiks...

K: Mitäs muita siinä on...?

PK: Sidä se merkiččöy. Ka olihan siel... Ja sid on "mieliskön´i". Tahi "mielen ottamuon´i". No, ku se lapsi ottaa mielen niät äitiš. Lapsi ottaa mielen, mielinottamuon´i. Jotta se lapsi on niinku mielinottamuon´i. "Eigö ole mie- miehyt mielehini`?" "Mielinottamuozein-" ei, kun ei nouššuh maguamas... "Eigö mielenottamuozele ole miehyt mielehin´i?" "Dai sulgazellen´i... Eigö ole

šulhan´i sulasanan`i? Kun et nouššu(h) nostettun´i..." Ainahan lasta nostetah niät... "Kun_et nostettun´i nouššuh magualemaš, etkä hahtuvan´i havačunu kun haihattelin..." Hahtuvan´i, sanoo hahtuvazeks, kačo kun se on se villa kun tehäh levehe sellaseks... se on hyvin keygän´i, hahtuvan´i, ja hyvä, sulava, ni hahtuvazeksi sanoo tytärdä. No se merkiččöy se igään kuin lembeyttä, sen tyttären armahutta ja lembeyttä ja hyvyyttä ja, äiti sanoo... (Nnn), ne sidä merkičči.

Metatiedot:

Tekijä: Haastattelijana Erkki Ala-Könni, haastateltavana Palaga Kuljukka, o.s. Lipitsä

Omistaja: Kansanperinteen arkisto

Käyttöehto: Muu käyttöehto: Äänitettä ei saa luovuttaa edelleen, muokata tai äänitteen sisältöä julkaista sitaattioikeutta laajemmassa määrin.

Äänitettä koskevat arkiston käytösäännöt <https://sites.tuni.fi/kansanperinne/tilaukset/arkiston-saannot/>

Ladattavuus: Ei

Lähde: Kansanperinteen arkisto, Tampereen yliopisto, Kper AK/1141